

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Педагогічний факультет

Кафедра теорії та методики дошкільної і спеціальної освіти

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ДИТЯЧА ЛІТЕРАТУРА**

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітня програма «Дошкільна освіта»

Спеціальність А2 Дошкільна освіта

Галузь знань А Освіта

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 26 серпня 2025 р.

м. Івано-Франківськ – 2025

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Дитяча література
Викладач (-і)	к.п.н., доцентка Круль Лариса Миколаївна
Контактний телефон викладача	+380687372044
E-mail викладача	larysa.krul@cnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	6 кредитів ЄКТС, 180 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Індивідуальні і групові консультації
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<u>Предметом</u> вивчення навчальної дисципліни є дитяча література для дітей дошкільного віку. <u>Зміст</u>: Дитяча література як дисципліна циклу професійної підготовки майбутніх вихователів дітей раннього та дошкільного віку вивчається здобувачами спеціальності «Дошкільна освіта» на третьому курсі, її вивчення спрямовано на ознайомлення майбутніх вихователів із класичною і сучасною українською літературою для дітей.	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<u>Метою</u> вивчення навчальної дисципліни є ознайомлення здобувачів вищої освіти з творами відомих письменників для дітей; розширити знання майбутніх вихователів щодо використання дитячої літератури у практичній діяльності. <u>Основними цілями</u> є формування літературної компетентності майбутніх вихователів дітей раннього та дошкільного віку та засвоєння знань, розвитку вмінь і навичок з організації дитячого читання у сучасних ЗДО.	
4. Програмні компетентності та результати навчання	
<u>Загальні компетентності</u>: КЗ-4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. КЗ-7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. <u>Фахові компетентності</u>: КС-1. Здатність працювати з джерелами навчальної та наукової інформації. КС-5. Здатність до розвитку в дітей раннього і дошкільного віку мовлення як засобу спілкування і взаємодії з однолітками і дорослими. КС-7. Здатність до національно-патріотичного виховання дітей раннього і дошкільного віку (любов до Батьківщини, рідної мови, рідного міста; інтерес і повага до державних символів України, національних традицій, звичаїв, свят, обрядів). КС-13. Здатність до організації і керівництва ігровою (провідною), художньо-мовленнєвою і художньо-продуктивною (образотворча, музична, театральна) діяльністю дітей раннього і дошкільного віку. КС-18. Здатність знаходити, опрацьовувати потрібну освітню інформацію та застосовувати її в роботі з дітьми, батьками. КС-20. Здатність до самоосвіти, саморозвитку, до безперервності в освіті для постійного поглиблення загальноосвітньої та фахової підготовки, перетворення набуття освіти в процес, який	

триває впродовж усього життя людини.

Результати навчання:

ПР-04. Розуміти і визначати особливості провідної – ігрової та інших видів діяльності дітей дошкільного віку, способи їх використання в розвитку, навчанні і вихованні дітей раннього і дошкільного віку.

ПР-15. Визначати завдання і зміст різних видів діяльності дітей раннього і дошкільного віку на основі програм дошкільної освіти та знань про культурно-історичний досвід українського народу, загальнолюдські культурні та етико-естетичні цінності.

ПР-18. Володіти технологіями організації розвивального предметно-ігрового, природно-екологічного, пізнавального, мовленнєвого середовища в різних групах раннього і дошкільного віку

За професійним стандартом «Вихователь закладу дошкільної освіти»:

ЗК.3. Здатність виявляти повагу та цінувати українську національну культуру, поважати багатоманітність і мультикультурність у суспільстві; здатність до вираження національної культурної ідентичності, творчого самовираження (культурна компетентність).

A2.1. Здатність забезпечувати здобуття дошкільної освіти державною мовою.

A2.3. Здатність організовувати ігрову (провідну) і інші види дитячої діяльності та підтримувати види діяльності, ініційовані дитиною.

B3.1. Здатність враховувати культурні, релігійні, соціальні та мовні особливості родини під час освітнього процесу та здійснювати його незалежно від власних поглядів, стереотипів та упереджень.

Г2.1. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі.

залучати учасників освітнього процесу на засадах партнерства та взаємної відповідальності.

Г2.2. Здатність ефективно використовувати інформаційно-комунікаційні технології (далі - ІКТ) та електронні освітні ресурси в професійній діяльності.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	24/8
семінарські заняття / практичні / лабораторні	36/12
самостійна робота	120/160

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
5-6	012 Дошкільна освіта	3	Нормативний

Тематика навчальної дисципліни

Тема	кількість год.		
	лекції	заняття	сам. роб.
Тема 1. Вступ. Завдання курсу «Дитяча література». Основи теорії літератури. Аналіз художнього твору в процесі вивчення дисципліни «Дитяча література».	2	2	10

Тема 2-3. Народнопоетична творчість для дітей. Народні казки. Легенди, перекази та усні оповідання.	4	2	10
Тема 4. Зародження і розвиток української дитячої літератури (XI – XVIII ст.). Творчість Г.Сковороди.	2	2	10
Тема 5. Нова українська дитяча література (XIX – поч. XX ст.). Творчість Т. Шевченка, Л.Глібова, Марка Вовчка. Дитяча тематика у творчості Олени Пчілки та Лесі Українки. Творчість Олександра Олеся. Письменники-педагоги для дітей.	2	6	10
Тема 6. Творчість Івана Франка – важливий етап в історії української дитячої літератури. Художні твори для дітей М.Коцюбинського.	2	2	10
Тема 7. Твори Богдана Лепкого у дитячому читанні.	2	2	10
Тема 8. Новітня українська література для дітей XX ст.	2	2	10
Тема 9-10. Дитяча література 60-х років XX ст. Творчість М.Стельмаха. В.Сухомлинського, Г.Тютюнника, В.Шевчука. Творчість Всеволода Нестайка.	4	10	10
Тема 11. Сучасна українська дитяча література (кін. XX – поч. XXI ст.).	2	6	20
Тема 12. Творчість для дітей письменників Прикарпаття.	2	2	20
ЗАГ.:	24	36	120

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	З урахуванням Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти в університеті https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/09/poriadok-orhanizatsii-ta-provedennia-otsiniuvannia-uspishnosti-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity.pdf Вид контролю: 5 семестр – підсумкова оцінка (за роботу на практичних заняттях – 100 балів). 6 семестр – екзамен (за роботу на практичних заняттях – 45 балів, КСР – 5 балів, тестування – 50 балів, разом – максимально 100 балів)
Вимоги до письмових робіт	Есе з теми за вибором – оцінюється самостійність виконання, аналіз та міркування. Здобувачі ВО виконують контрольну роботу у письмовому вигляді, максимально – 50 балів (для студентів денної форми навчання – на 7 занятті). Здобувачі заочної форми навчання готують есе в електронному вигляді та мультимедійні презентації.
Практичні заняття	Робота на кожному семінарському занятті складається з підготовки питань, запропонованих у плані заняття, та виконання завдань, запропонованих для самостійної роботи. За умови успішно виконаного завдання в повному обсязі за одне заняття здобувач отримує макс. 100 б. (I семестр), 45 б. (II семестр).
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання 50 % завдань, прочитані твори.
Підсумковий контроль	Форма контролю – екзамен Форма здачі – комбінована

7. Політика навчальної дисципліни

Письмові роботи

Виконуються з використання цифрових технологій та з посиланнями на джерела (з урахуванням вимог до виду роботи)

Академічна доброчесність

Загальні морально-етичні принципи, правила поведінки, академічну доброчесність учасників освітнього процесу Прикарпатського національного університету, регламентує низка нормативних документів, а саме:

- Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (нова редакція).
- Положення про запобігання академічному плагіату (нова редакція).
- Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.
- Лист МОН України “До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності”.

Ознайомитися з переліченими положеннями та документами можна за адресою:

<https://cnu.edu.ua/polozhennia-pro-zapobihannia-plahiatu/>

Пропуски занять (відпрацювання)

Можливість і порядок відпрацювання пропущених студентом занять регламентують:

- Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника (введено в дію наказом ректора №309 від 19.05.2023 р.)
- Положення про порядок навчання здобувачів освіти за індивідуальним графіком у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (Редакція 3) (введено в дію наказом ректора №672 від 24.11.2022 р.)

Ознайомитися з положеннями можна за адресою:

<https://nmv.pnu.edu.ua/polozhenja/>

Виконання завдання пізніше встановленого терміну

Несвоєчасне виконання завдань передбачає дотримання студентом усіх вимог щодо їх самостійного опрацювання

- Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника (введено в дію наказом ректора №309 від 19.05.2023 р.)

Ознайомитися із положенням можна за адресою:

<https://nmv.pnu.edu.ua/нормативнідокументи/polozhenja/>

Невідповідна поведінка під час заняття

Навчання передбачає високий рівень пізнавальної активності, ініціативності, дотримання норм та правил професійної етики майбутніх фахівців «Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів закладів вищої освіти»

Ознайомитися із положенням можна за адресою:

<https://nmv.pnu.edu.ua/polozhenja/>

Додаткові бали

Додаткові бали отримують студенти, які приймали активну участь у науково-дослідній роботі (конференції, студентські наукові гуртки та проблемні групи, підготовка публікацій тощо) за тематикою дисципліни.

Неформальна освіта

Враховуються результати неформальної освіти – сертифіковані онлайн-курси на освітніх платформах Coursera, Prometheus, EdEra.

Можливість зарахування неформальної освіти регламентує «Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (Редакція 3) (введено в дію наказом ректора № 672 від 24.11.2022 р.)»

Ознайомитися з положеннями можна за адресою:

<https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf>

8. Рекомендована література

Основна література:

1. Базовий компонент дошкільної освіти (державний стандарт дошкільної освіти). Нова редакція. Київ, 2021. 37 с.
2. Качак Т. Б. Українська література для дітей та юнацтва. Підручник. Київ. ВЦ «Академія», 2025. 456 с.
3. Качак Т., Круль Л. Література для дітей і дитяче читання в Новій українській школі. *Гірська школа Українських Карпат*. 2018. № 18. С. 165–170. DOI <https://doi.org/10.15330/msuc.2018.18.169-174>
4. Кіндрат І. Літературні твори: як інтегрувати в освітню роботу. Посібник для вихователів. Київ : ВГО «АПДО», 2023. 133 с.
5. Круль Л. М. Методичні рекомендації з дитячої літератури. Івано-Франківськ, 2020. 48с.
6. Круль Л. М., Качак Т. Б. Дитяча література: Методичні рекомендації до практичних занять. Вид. 2. Перероб. і доп. Івано-Франківськ, 2018. 48 с.
7. Круль Л.М. Дитяча література: хрестоматія для студентів спеціальності «Дошкільна освіта». Електронний ресурс. Івано-Франківськ, 2023. 200 с.
8. Програми розвитку дітей дошкільного віку. URL.: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/doshkilna-osvita/programi-rozvitku-ditej>

Додаткова література:

9. Kachak, T., Blyznyuk, T., Krul, L. , Voloshchuk, H., & Lytvyn, N. Children's literature research: receptive-aesthetic aspect. *Apuntes Universitarios*. 2022. 12(3). P. 76 – 93. URL : <https://doi.org/10.17162/au.v12i3.1104>
10. Svitlana Chupakhina, Iryna Skomorovska, Nataliia Kyrsta, Larysa Krul Readiness of specialists in the field of education for social partnership: inclusive aspect. *Journal of Vasyl Stefanyk Precarpathian National University*. 9, 1 (Apr. 2022). С.157–168 . <https://doi.org/10.15330/jpnu.9.1.157-168>
11. Круль Л., Матішак М. Робота з дитячою книжкою в контексті мовно-літературної освіти дітей в ЗДО та НУШ. *Наступність у реформуванні системи освіти в гірському регіоні України*. Монографія. За наук.ред. М.П.Оліяр. Івано-Франківськ, 2021. С.192-210. ISBN 978-617-7468-97-3
12. Круль Л.М., Матішак М.В. Педагогічні умови використання природознавчих казок у роботі з дітьми дошкільного віку. *Current Problems of Harmonization of Personality Development in the Modern Educational Space*. Editors: Olha Blaha, Sławomir Śliwa Monograph. Opole, 2021. С.303-314.
13. Читанка – перегляд та читання книг для дітей, виданих у XX століття. URL: <http://chytanka.com.ua/>.
14. Чупахіна С.В., Круль Л.М. Інформаційна компетентність, медіаосвіта та проєктна діяльність майбутніх педагогів: теоретичний аспект підготовки. *Науковий часопис національного педагогічного університету імені М.П.Драгоманова*. Серія 5. Педагогічні науки: реалізація та перспективи. Збірник наукових праць. Випуск 74. Київ : Видавничий дім «Гельветика», 2020. С.159-164. URL : <https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series5.2020.74.35>
15. Як навчити дитину читати: поради батькам. URL.: <https://childdevelop.com.ua/articles/edu/9666/>

Викладач:

КРУЛЬ Лариса Миколаївна, доцентка кафедри теорії та методики дошкільної і спеціальної освіти